

Xəstəlik sinifi (XBT-10)	I Qan dövranı sisteminin xəstəlikləri
-------------------------------------	--

İlkin versiyanın tərtibatçı (İSİM)	Əlizadə İ.
---	-------------------

XBT-10 rubrikası	
I 84.1.	Digər ağırlaşmalarla müşayiət olunan daxili babasil
I 84.4.	Digər ağırlaşmalarla müşayiət olunan xarici babasil

Müalicə

Müalicənin məqsədləri:

Kəskin trombozda: tromboz klinikasının repressiyasına nail olmaq
Xronik babasildə: ağırlaşmaların qarşısının alınması, düz bağırsağın varikoz damarlarının aradan qaldırılması

Qeyri-dərman müalicəsi

Kəskin babasil

Yataq rejimi və ya yarı yataq rejimi 7-14 gün.

Şlaksız pəhriz: zülallı omlet, mal əti bulyonu, ətçəkən maşından keçirilmiş soyutma mal əti, həlimli düyü və ya yarma sıyığı (suda kiçik bir parça kərə yağı ilə), ağ undan bişirilmiş çörək növündən olan suxari (gündə 3-4 suxari) və çoxlu maye qəbulu (4-6 stəkan kəməşirin çay).

Xronik babasil

Şlaksız pəhriz

Bağırsaq fəaliyyətinin tənzimlənməsi, pəhriz, həyat tərzinin dəyişdirilməsi, işlədici preparatların istifadəsi.

Dərman müalicəsi

Hemoroidal damarların kəskin tromboflebiti

Ambulator müalicə mərhələsi:

1. Yerli antikoagulyantlar olan rektal şamlar: *Heparin natrium + prednizolon aasetat + lauromakroqol (hepatrombin B)*, *Heparin natrium + benzokain (nigepan)*
2. Antikoagulyantlar olan məlhəmlər: *Troxerutin (troxevasin)*, *Heparin natrium*.
3. İltihab əleyhinə xüsusiyyətlərə malik suda həll olunan məlhəmlər: *Xloramfenikol+Metilurasil (levomekol)*, *xloramfenikol+sulfadimetoksin+metilurasil+trimekain (levosin)*
4. Ağrının aradan qaldırılması: QSIƏP (Qeyri-steroid iltihabəleyhinə preparatlar), spazmolitiklər
5. İşlətmə dərmanları (Laksatiflər)
 - laktuloza əsasında
 - qida lifi əsasında: Oval şəkilli bağayarpağı (*Psyllium*) qabığı + köməkçi maddələr (mukofalk)

Xronik

Xronik babasilin I-II mərhələləri konservativ üsullarla müalicə olunur

1. Flebotoniklərin istifadəsi (*detralex, phlebodia 600*), rektal şamlar (*ultraprokt, nigepan, natalid, relief, proktosan, anuzol*)
2. Dəmir preparatları
3. Angioprotektorlar

İstifadə edilən dərmanlar

1	Dərman vasitəsinin adı (beynəlxalq adı)	Gündəlik doza, istifadə tezliyi və müddəti	Xüsusi göstərişlər
	Ultraprokt Rektal şamlar, kontur qablaşdırmada 10 ədəd Məlhəm 10, 15, 30 q ucu ilə bir tubda	Şamlar adətən gündə 1 dəfə. Kəskin babasil zamanı gündə 2-3 dəfə Məlhəm gündə 2 dəfə	Dərmanla müalicə olunduqda, pasiyentlər xəstəliyin əlamətlərinin sürətlə aradan qaldırılması və ya hətta tamamilə yox olması ilə üzləşirlər, lakin gələcəkdə residivlərin

			qarşısını almaq üçün dərman müalicəsini ən azı 6-7 gün davam etdirmək tövsiyə olunur. Dərmanın 1 aydan çox davamlı istifadəsi tövsiyə edilmir. Teratogen təsiri var.
2	Natalsid Natrium alginat Rektal şamlar, kontur qablaşdırmada 5 ədəd	1 şam gündə 2 dəfə	Dərman hamiləlik və laktasiya dövründə əks göstəriş deyil
3	Niqepan Heparin natrium + benzokain (Heparin sodium+Benzocaine)	1 şam gündə 2 dəfə	Hamiləliyin birinci trimestrində əks göstərişdir
4	Hepatrombin B Heparin natrium + prednizolon asetat + lauromakroqol	1 şam gündə 2 dəfə	Hamiləliyin birinci trimestrində əks göstərişdir
5	Proktozan Bufeksamak + vismut + subqallat + titan dioksid + lidokain hidroxlorid Rektal şamlar Məlhəm	1 şam gündə 2 dəfə Məlhəm gündə 2 dəfə	Dərmanın uzun müddət istifadəsi tövsiyə edilmir
6	Relif Köpəkbalığı qaraciyəri yağı + Fenilefrin (Squalus carchorius oleum+Phenylefrine) Rektal şamlar Məlhəm	Adətən 1 şam gündə 2 dəfə. Gündə 4 dəfəyə qədər kəskin babasil zamanı. Məlhəm hər defekasiyadan sonra çəkilir	Antihipertenziv dərmanlar və antidepressanlarla birlikdə istifadə edilməməlidir.
7	Levomekol Xloramfenikol+metilurasil	Yerli məlhəm gündə 2 dəfə	Allergik reaksiyalar mümkündür

	Məlhəm		
<u>Flebotoniklər</u>			
8	Həblər	Adətən 1 həb gündə 2 dəfə Kəskin babasildə 4 gün ərzində 3 həb gündə 2 dəfə, daha sonra 3 gün ərzində 2 həb gündə 2 dəfə.	Hamiləliyin III-cü trimestrində əks göstərişdir
9	<i>Flebodia 600</i> <i>Diosmin</i> örtüklü həblər, 600 mq: 15 və ya 30 ədəd.	Kəskin babasildə 7 gün ərzində yeməklə gündə 2-3 həb, sonra lazım olduqda 1-2 ay ərzində 1 həb gündə 1 dəfə qəbul etməyə davam edə bilərsiniz.	18 yaşdan kiçik uşaqlar və yeniyetmələrdə əks göstərişdir; laktasiya dövründə (ana südü ilə qidalanma); dərmanın tərkib hissələrinə qarşı yüksək həssaslıq.
<u>Qeyri-steroid iltihab əleyhinə dərmanlar <i>Propion turşusu törəmələri</i></u>			
10	<i>Ketonal, ketanov</i> <i>Ketoprofen</i> 5% məhlul 2ml amp 100 mq həb 150 mq kapsul 150 mq retard həb	Adətən, kapsullar gündə 1-3 dəfə təyin edilir, maksimal gündəlik doza 300 mq-dır (yəni gündə 6 kapsuldan çox olmamalıdır). Ketonal inyeksiya üçün standart təyinat sxemi - 0,1 q (1 ampul) gündə 1 həb 1-3 dəfə	Mədə qanaxması və ya mədə-bağırsaq traktının xoralı zədələnmələri olan xəstələrə ehtiyatla Ketonal təyin edilməli. Hamiləliyin 36 həftəsindən sonra, hamiləliyin mümkün uzanması səbəbindən dərman istifadə edilmir.

		Rektal şamlar gündə 1-2 dəfə təyin edilir	
	<u>Angioprotektorlar</u>		
11	<i>Toksivenol</i> <i>Trokserutin+karbazoxrom</i> İnyeksiya üçün məhlul 3ml 150 mq/1,5 mq	Adətən gündə 3-9 ml	Hamiləlik və laktasiya dövründə əks göstərişdir
	Skleroterapiya üçün preparatlar		
12	<i>Trombovar</i> <i>Natrium tetradecil sulfat</i> 1% 2 ml ampulalarda	Adətən 2 ml v/d	Hamiləlik və laktasiya dövründə əks göstərişdir

Müalicədə istifadə olunan dərmanlar (aktiv maddələr).

Benzokain (Benzocaine)

Bufeksamak (Bufexamac)

Vismut subqallatı (Bismuth subgallate)

Heparin natrium (Heparin sodium)

Titan dioksid (Titanium dioxide)

Diosmin (Diosmin)

Karbazoxrom (Carbazochrome)

Ketoprofen (Ketoprofen)

Laktuloza (Lactulose)

Lauromakroqol 400 (Lauromacrogol 400)

Lidokain (Lidocaine)

Metilurasil (Dioksometiltetrahidropirimidin) (Methyluracil
(Dioxomethyltetrahydropyrimidine))

Natrium alginat (Sodium alginate)

Natrium tetradecil sulfat (Sodium tetradecyl sulfate)

Köpək balığı qaraciyəri yağı (Squalus carchorius oleum)

Oval şəkilli bağayarpağı (Psyllium) ***qabığı*** (Tunica semenum Plantaginis ovatae)

Prednizalon (Prednisolone)

Sulfadimetoksin (Sulfadimethoxine)

Trimekain (Trimecaine)

Trokserutin (Troxerutin)

Fenilefrin (Phenylephrine)

Fluokortolon heksonat (Fluocortolone hexanoate)

Fluokortolon pivalat (Fluocortolone pivalate)

Xloramfenikol (Chloramphenicol)

Sinkokain (Cinchocaine)

ƏDƏBİYYAT:

Геморрой. Клинические протоколы МЗ РК - 2013 (Казахстан). Available from: <https://ref.az/jh1i75>